

2 ŞUBAT DÜNYA SULAK ALANLAR GÜNÜ

Ramsar Sözleşmesi olarak bilinen "Sulak Alanların Korunması Sözleşmesi", 1971 yılı Şubat ayında İran'ın Ramsar kentinde imzalanmıştır. Sözleşmenin imzalandığı 2 Şubat tarihi, sulak alanların korunmasının önemine kamuoyunun dikkatini çekmek üzere 1997 yılından bu yana "Dünya Sulak Alanlar Günü" olarak kutlanmaktadır.

2 Şubat 1971 yılında İran'ın Ramsar kentinde imzaya açılan; "Su Kuşlarının Yaşam Alanları Olarak Uluslararası Öneme Sahip Sulak Alanların Korunması Sözleşmesi" ya da kısa adıyla Ramsar Sözleşmesi, bugün 145 üye ülkesiyle dünyada en çok taraftarı olan Uluslararası sözleşmelerden biridir. Türkiye, Ramsar Sözleşmesi'ne 1994'ten itibaren resmen taraf olmuştur.

Sulak alanlar, tropik ormanlardan sonra biyolojik çeşitliliğin en yüksek olduğu ekosistemlerdir. Dünyada doğal kaynakların korunması ele alındığında önemli bir ekosistem tipi olan sulak alanlar; Ramsar Sözleşmesi'ne göre şöyle tanımlanmaktadır. "Doğal ve Yapay; sürekli ya da mevsimsel; tatlı, acı ya da tuzlu, durgun ya da akan su kütleleri, bataklıklar, turbalıklar ve gelgitin çekilmiş anında derinliği altı metreyi aşmayan deniz sularıdır."

Sulak alanların önemini şu şekilde özetlemek mümkündür; Sulak alanlar, kuşlar için yuva olmanın yanında buldukları bölgenin su rejimini ve iklimini dengeleyen, tortu ve zehirli maddeleri alıkoyarak ya da besin maddelerini kullanarak suyu temizleyen, balıkçılık, tarım, hayvancılık ve saz üretimi gibi yüksek ekonomik değere ve çok zengin biyolojik çeşitliliğe sahiptirler. Sulak alanlar, yerli ve kıtadan kıtaya göç eden milyonlarca göçmen kuşun okyanusları aşmadan önce yumurtlama, yavru çıkarma ve mevsimlik yaşama yerleri olduğu için, ekolojik açıdan son derece önemli habitatlardır. Sulak alanlar; bu değerlerinden ötürü, uygarlık tarihi süresince her zaman kalkınma - gelişme planlamalarında gözde olmuşlardır.

Ülkemiz sulak alanlar açısından Avrupa ve Orta Doğu Ülkelerine göre zengin sayılabilecek bir konumdadır. Toplam 457 kuş türünün bulunduğu ülkemizdeki sulak alanlar özellikle göçmen türler için yaşamsal öneme sahiptir. Doğa Koruma Milli Parklar Genel Müdürlüğü verilerine göre; Ülkemizde toplam alanı 1 milyon hektarı aşan 300'den fazla sulak alan bulunmaktadır. Bakanlığımızca uluslararası kriterler dikkate alınarak yapılan değerlendirmelere göre, bu alanların 135'i uluslararası öneme sahiptir. Ülkemiz, bu güne kadar 13 sulak alanını (Sultan Sazlığı, Seyfe Gölü, Burdur Gölü, Manyas (Kuş) Gölü ve Göksu Deltası, Akyatan Lagünü, Kızılırmak Deltası, Uluabat Gölü ve Gediz Deltası, Y umurtalık Lagünü, Meke Gölü, Kızören Obruğu ve Kuyucuk Gölü) sözleşme listesine dahil ettirmiştir.

Türkiye, Ramsar Sözleşmesi ile başta Sözleşme Listesine dâhil ettirdiği bu 13 alan olmak üzere, sınırları içerisindeki bütün sulak alanları korumayı, geliştirmeyi ve akılcı kullanmayı uluslararası düzeyde taahhüt etmiştir.

Sazlıkların kesilmesi, tarım amaçlı kurutmalar, doldurmalar, sanayi kirliliği, içme suyu amaçlı kullanımlar ve yapılaşmalar nedeniyle ülkemizdeki sulak alanlar bilinçsiz bir biçimde zarar görmektedir.

Orman ve Su İşleri Bakanlığınca sulak alanlar ile ilgili çalışmalar Ramsar Sözleşmesi ve Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda İlimizde Müdürlüğümüzce sulak alanların uygun bir şekilde yönetilmelerini sağlamak üzere çalışmalara devam edilmektedir.

Çevre bilincimizin gelişimine, doğaya duyduğumuz saygıya ve daha yaşanabilir bir dünya hedefimize önemli katkılar sağlanması dileğiyle vatandaşlarımızın 2 Şubat Dünya Sulak Alanlar Günü'nü kutlar, saygılarımı sunarım.

A.Haydar GÜRSÖNMEZ
Orman ve Su İşleri Tunceli Şube Müdürlüğü